

«Қуаныш» бөбекжай КМҚК-да сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет туралы ереже

1 тарау. Жалпы ережелер

1. Осы квазимемлекеттік сектор субъектілеріндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтер туралы ереже (бұдан әрі — ереже) "сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі-заң) 16-бабының 3 тармағына сәйкес әзірленді.

2. Осы Ереже квазимемлекеттік сектор субъектілеріндегі құрылымдық бөлімшелердің немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтердің функцияларын орындастын адамдардың мақсаттарын, міндеттерін, қағидаттарын, функциялары мен өкілеттіктерін айқындауды.

3. Осы Ережеде мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс — квазимемлекеттік сектор субъектілері мен оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі заңнамасын сақтауын қамтамасыз ету жөніндегі функция;

2) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау — сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және зерделеу;

3) мүдделер қактығысы — жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға үәкілеттік берілген адамдардың, оларға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, мұндай жағдайда аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өз лауазымдық міндеттерін орындауына және (немесе) тиісінше орындауына алып келуі мүмкін;

4) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық — заңда әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық белгіленген, сыбайлас жемқорлық белгілері бар құқыққа қарсы кінәлі іс-әрекет (әрекет немесе әрекетсіздік);

5) сыбайлас жемқорлық тәуекелі — сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;

6) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу — сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу жолымен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін

себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі қызметі;

7) сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган – Қазақстан Республикасының сыйбайлас жемқорлыққа қарсы саясатын қалыптастыруды және іске асыруды және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы үйлестіруді, сондай-ақ сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуды, анықтауды, жолын кесуді, ашуды және тереуді жүзеге асыратын мемлекеттік орган және оның аумақтық бөлімшелері.

4. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы Комплаенс-қызмет, «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ директорының бүйрығымен айқындалады.

5. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет өз өкілеттігін атқарушы органға, «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ лауазымды адамдарына қарамастан жүзеге асырады, Қазақстан Республикасының Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының талаптарын сақтауды қамтамасыз ету кезінде директорға есеп береді және тәуелсіз болып табылады.

6. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметке әдіснамалық қолдауды сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган және оның аумақтық бөлімшелері көрсетеді.

2 тарау.

Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтердің мақсаттары, міндеттері, қағидаттары, функциялары мен өкілеттіктері

7. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенсқызмет қызметінің негізгі мақсаты квазимемлекеттік сектордың тиісті субъектісі мен оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын сақтауын қамтамасыз ету, сондай-ақ сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралардың іске асырылуына мониторинг жүргізу болып табылады.

8. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің міндеттері:

1) квазимемлекеттік сектор субъектісі мен оның қызметкерлерінің сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу және алдын алу құралдарын енгізуін қамтамасыз ету;

2) квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралар жүйесін тиімді іске асыру;

3) квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуді қамтамасыз ету;

3) «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ қызметінде сыйайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуді үйлестіреді, Сыйайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бүйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылғы 21 қарашада № 14441 болып тіркелді);

4) «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ қызметіне сыйайлас жемқорлық тәуекелдерін сыртқы талдауға қатысады, сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс қимыл жөніндегі уәкілетті органның және бөбекжай КМҚҚ бірінші басшыларының бірлескен шешімі бойынша өткізіледі;

5) «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ -да анықталған сыйайлас жемқорлық тәуекелдеріне мониторингті жүзеге асырады және оларды митигациялау және жою бойынша қабылданатын шаралар;

6) «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және сыйайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мәселелері бойынша түсіндіру іс-шараларын жүргізеді;

7) «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ қызметкерлері үшін сыйайлас жемқорлыққа қарсы оқыту семинарларын ұйымдастырады;

8) «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ қызметкерлерінің Сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты және корпоративтік этика мен мінез-құлық мәселелері сақталуын бақылауды қамтамасыз етеді;

9) «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ ұжымында жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларға сәйкес келетін өзара қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыруға жәрдемдеседі;

10) сыйайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет құзыреті шеңберінде мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың заңда белгіленген қаржылық бақылау шараларын және сыйайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтауын қамтамасыз етеді;

11) сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты және корпоративтік этика мен мінез-құлық мәселелері құрылымдық бөлімшелерінің орындалуына мониторинг жүргізед және сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері жөніндегі ішкі іс-шаралар жоспарын әзірлейді;

12) мұдделер қақтығысын, оның ішінде «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ жұмысқа орналастыру, сатып алу және бизнес-үдерістер мәселелерін анықтау, мониторингілеу және реттеу жөнінде шаралар қабылдайды;

13) квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыйлықтар беру және алу мәселелерін реттеу жөнінде шаралар қабылдайды;

14) контрагенттердің сенімділігін кешенді тексеруді жүзеге асырады;

15) квазимемлекеттік сектор субъектісіндегі сыйайлас жемқорлық фактілері туралы өтініштер (шағымдар) негізінде қызметтік тексерулер жүргізеді және/немесе оларға қатысады;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша сыртқы реттеуші талаптардың және үздік халықаралық практиканың сақталуын қамтамасыз ету;

5) заңға сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттарының сақталуын қамтамасыз ету.

9. «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс функцияларын енгізу және жүзеге асыру кезінде мынадай қағидаттарды басшылыққа алады:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс функцияларын орындау үшін бөлінетін өкілеттіктер мен ресурстардың жеткіліктілігі;

2) басшылықтың сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс тиімділігіне мұдделілігі;

3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет қызметінің ақпараттық ашықтығы;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің тәуелсіздігі;

5) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенсті жүзеге асырудың үздіксіздігі;

6) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенсті жетілдіру;

7) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс функцияларын жүзеге асыратын мамандардың құзыреттерін тұрақты арттыру.

10. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің функциялары:

1) әзірлеуді қамтамасыз етеді:

«Куаныш» бөбекжай КМҚҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың ішкі саясаты, «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ қызметкерлері үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулық;

сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамага сәйкес «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ мұдделер қақтығысын, сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты анықтау мен реттеудің ішкі саясаты сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері жөніндегі іс-шаралардың ішкі жоспарын;

събайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша ішкі іс-шаралар жоспары; фактілер немесе събайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы ықтимал бұзушылықтар туралы «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ қызметкерлерін хабардар ету тәртібін реттейтін құжат; корпоративтік этика мен мінездүлік мәселелерін реттейтін құжат;

2) «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ събайлас жемқорлыққа қарсы саясатын тиімділігіне қатысты ақпаратты жинауды, өндеуді, қорытуды, талдауды және бағалауды жүзеге асырады,

туралы ереженің негізінде әзірленетін лауазымдық нұсқаулықтармен немесе қызметкердің қызметтік құқықтары мен міндеттерін айқындайтын құжаттармен айқындалады. «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ басшысы бекітеді.

15. Сыбайлар жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қызметі «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ-ның директорына Сыбайлар жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қызметінің құрылымы мен штат саны туралы, осы органдар болмаған жағдайда – «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ басшысына ұсыныс енгізеді..

16. Сыбайлар жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің атынан бөбекжай КМҚҚ басқа құрылымдық бөлімшелеріне жіберілетін құжаттар мен сұрау салулар, сыбайлар жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің құзыretіне кіретін мәселелер бойынша ведомстволар мен ведомствоның бағынысты ұйымдарға сыбайлар жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің басшысы қол қояды

17. Сыбайлар жемқорлыққа қарсы іс-қимыл комплаенс қызметінің басшысы мен қызметкерлері комплаенс саласындағы уәкілетті органдар мен кәсіптік ұйымдар өткізетін оқу іс-шараларына қатысу арқылы өздерінің кәсіби біліктілігін үнемі жетілдіріп отыруы тиіс.

18. Сыбайлар жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қызметі өз қызметі шеңберінде:

1) «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ бөбекжайының құрылымдық бөлімшелерінен ақпарат пен материалдарды, оның ішінде коммерциялық және қызметтік құпияны құрайтын ақпаратты сұратады және алады;

2) өз құзыretіне кіретін мәселелерді директорлар кеңесінің, бақылау кеңесінің (болған жағдайда) немесе «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ ның басқа да дербес басқару органының, осы органдар болмаған жағдайда – басшының қарауына енгізуге бастамашылық жасайды.;

3) ықтимал сыбайлар жемқорлық құқық бұзушылықтар немесе Қазақстан Республикасының сыбайлар жемқорлыққа қарсы күрес туралы заңнамасын бұзу туралы келіп түскен хабарламаларға қызметтік тексеру жүргізеді;

4) «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ ның басшылары мен басқа да қызметкерлерінен қызметтік тексерулер шеңберінде жазбаша түсініктемелер беруді талап етеді;

5) Қазақстан Республикасының сыбайлар жемқорлыққа қарсы заңнамасын жетілдіру жөніндегі ұсыныстарды әзірлейді және оларды

16) квазимемлекеттік сектор субъектісіндегі сыйбайлас жемқорлыққа байланысты істер бойынша сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамадағы, сот практикасындағы өзгерістерге мониторинг пен талдау жүргізеді;

17) «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ құрылымдық бөлімшелері мен қызметкерлерінің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы шараларды іске асыру тиімділігіне бағалау жүргізеді;

18) сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша Бөбекжай құрылымдық бөлімшелері мен қызметкерлерінің ақпаратын тыңдайды;

19) «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ басшысына анықталған сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою, «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ қызметін ұйымдастырудың ішкі үерістерінің тиімділігін арттыру бойынша ұсынымдар енгізеді;

20) «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ қызметінің ерекшелігіне қарайіскерлік этика, тұрақты даму, егер мұндай функциялар тәуелсіздікке әсер етпесе және мұдделер қақтығысын тудырmasa" комплаенс мәселелеріне байланысты функцияларды жүзеге асырады;

21) сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органмен және мемлекеттік органдармен, квазимемлекеттік сектор субъектілерімен, қоғамдық бірлестіктермен, сондай-ақ өзге де жеке және заңды тұлғалармен өзара іс-қимыл жасайды.

11. «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ директорлар кеңесінің, байқау кеңесінің (болған жағдайда) немесе басқа да дербес басқару органының шешімімен, осы органдар болмаған жағдайда «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ-ның басшысын тағайындауды. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қызметінің басшысы және оның өкілеттіктерінің мерзімін, сыйақы мөлшері мен еңбекақы төлеу шарттарын айқындауды.

12. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі комплаенс қызметі Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қызметіне жүктелген міндеттердің орындалуын қамтамасыз етеді.

13. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қызметінің ұсынысы бойынша «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ басшысының шешімімен, құрылым, штаттық (сандық құрамы), өкілеттік мерзімі, жұмыс тәртібі және қызметкерлердің енбегіне ақы төлеудің өзге де шарттары. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы қызметтің комплаенс құрамы анықталып, оларды тағайындау жүзеге асырылады.

14. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қызметінің басшысы мен қызметкерлерінің функционалдық міндеттері, құқықтары мен міндеттері Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы комплаенс қызметі

сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға жолдайды;

6) өз құзыреті шегінде ішкі құжаттардың жобаларын әзірлеуге қатысады;

7) «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ ның қызметкерлері үшін «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ- да сыбайлас жемқорлыққа қарсы заннаманың болуы немесе ықтимал бұзылуы фактілері туралы хабарлау үшін ақпараттық арналарды құрады немесе жұмыс тиімділігін арттыру бойынша ұсыныстар енгізеді.

19. Өз қызметін жүзеге асыру кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл функцияларын жүзеге асыру кезеңінде белгілі болған «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ және оның филиалдары туралы ақпараттың, егер ол алдағы және (немесе) жасалған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы мәліметтерді қамтымаса, инсайдерлік ақпараттың құпиялығын сактайды. ;

2) сыбайлас жемқорлықтың болжамды немесе нақты фактілері, корпоративтік әдеп кодексін және квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша басқа да ішкі құжаттарды бұзу фактілері бойынша жүгінген тұлғалардың құпиялылығын қамтамасыз етеді;

3) «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ директорлар кеңесіне, байқау кеңесіне (болған жағдайда) немесе басқа да тәуелсіз басқару органдына «Куаныш», ал бұл органдар болмаған жағдайда «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ- ның басшысына кез келген жағдай, сыбайлас жемқорлыққа қарсы заннаманы бұзудың болуына немесе ықтимал ықтималдығына байланысты жағдайлар туралы дереу хабарлайды.

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органдың назарына әзірленіп жатқан, жасалған немесе жасалған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы белгілі болған жағдайларды жеткізеді;

5) «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ белгіленген жұмыс режиміне кедергі жасамайды;

6) қызметтік және қызметтік этиканы сактайды.

21 . Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің қызметкерлері:

- 1) алдыңғы үш жылда өздері ішінде қатысқан процесстерді тексеруге қатысуға;
- 2) тексерудің бейтараптығына нұқсан келтіретін немесе осындай нұқсан келтіретін ретінде қабылданатын қызметке қатысуға құқылы;
- 3) құпия ақпаратты жеке мұддесі үшін пайдалануға;
- 4) іскерлік әдеп нормаларын бұзуға;
- 5) нәтижесінде сыйайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің тәуелсіздігіне, объективтілігіне және бейтараптылығына нұқсан келуі мүмкін не осындай нұқсан келтіретін ретінде қабылдануы мүмкін сыйлықтар қабылдауға және көрсетілетін қызметтерді пайдалануға құқылы;
- 6) мұдделер қақтығысына әкеп соғуы мүмкін тексерулерге, қызметтік тергеулерге және басқа да іс-шараларға қатысуға міндетті.

22. «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ қажет:

- 1) сыйайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің қызметін жүзеге асыру үшін тиімді орта құруға жәрдемдесуге, оның мақсаттарын, міндеттерін, функциялары мен міндеттерін орындауға, құқықтарын іске асыруға жәрдемдесу;
- 2) Сыйайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің қызметін әкімшілік (ұйымдық-техникалық) қамтамасыз етуді жүзеге асыруға, оның ішінде ақпараттық жүйелер мен қосымшаларды (қажетті дерекқорларға қолжетімділікті) қоса алғанда, оның қызметі үшін қажетті мүмкіндіктермен, активтермен және ресурстармен және өзге де тауарлармен, жұмыстармен, көрсетілетін қызметтермен қамтамасыз ету;
- 3) сыйайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің басшысы мен қызметкерлеріне сыйайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің қызметі, әлеуметтік және коммуникациялық дағылар мен құзыреттер мәселелері бойынша оқыту және сертификаттау мүмкіндіктерін беруге міндетті.

23. Сыйайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ құрылымдық бөлімшелерімен өзара іс-қимылды жұмыстағы өзара сыпайылық пен дұрыстыққа негізделген.

24. «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ құрылымдық бөлімшелерінің қызметкерлері сыйайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметке:

- 1) осы Улгілік ереженің 14-тармағының 1) тармақшасында белгіленген ерекшеліктерді ескере отырып, сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің міндеттері мен функцияларын жүзеге асыру үшін қажетті күжаттар мен ақпаратты ұсыну;
- 2) анықталған тәуекелдер мен бұзушылықтарды объективті талқылау;
- 3) туындаитын мәселелер мен проблемаларды бірлесіп шешу.

3 Тарау Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтердің есептілігі

25. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет квазимемлекеттік сектор субъектісінде қабылданған сыйбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар бойынша ақпаратты тоқсан сайын сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қымыл жөніндегі уәкілетті органға жібереді.

Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс қымыл жөніндегі уәкілетті органның сұрау салуы бойынша қабылданған сыйбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар бойынша қосымша ақпарат «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ-на жіберіледі

26. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет «Куаныш» бөбекжай КМҚҚ басшысына мерзімді есеп береді.

«Куаныш» бөбекжай КМҚҚ басшысы тарапынан ықтимал сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туындаған кездесыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет Заңның 24-бабының 1-тармағына сәйкес уәкілетті мемлекеттік органдарға